

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ КУКМАРА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЛЕЛЬВИЖ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАР

30 май, 2025 ел

№18

**Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Лельвиж авыл жирлеге
территориясендә хужасыз күчемсез мөлкәтне ачыклау, исәпкә алу һәм муниципаль
милеккә рәсмиләштерү тәртибен раслау турында**

Россия Федерациясе Гражданлык кодексы нигезләмәләренә таянып, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 ноябрендәге 131-ФЗ номерлы, «Күчемсез милекне дәүләт теркәвенә алу турында» 2015 елның 13 июлендәге 218-ФЗ номерлы федераль законнарга, Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенен 2023 елның 15 мартындагы П/0086 номерлы боерыгы нигезендә, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы «Лельвиж авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Лельвиж авыл жирлеге Советы

КАРАР БИРДЕ:

1. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Лельвиж авыл жирлеге территориясендә хужасыз күчемсез мөлкәтне ачыклау, исәпкә алу һәм муниципаль милеккә рәсмиләштерү ТӨРТИБЕ (1 нче кушымта);
2. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көненнән законлы көченә керә.
3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталында (pravo.tatarstan.ru) бастырып чыгарырга һәм Кукмара муниципаль районының рәсми сайтында урнаштыру юлы белән халыкка житкерергә.
4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Лельвиж авыл жирлеге
башлыгы

Э.Ю.Игнатьева

**Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Лельвиж авыл жирлегә
территориясендә хужасыз күчемсез мөлкәтне ачыклау, исәпкә алу һәм муниципаль
милеккә рәсмиләштерү
ТӘРТИБЕ**

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Лельвиж авыл жирлегә территориясендә хужасыз күчемсез мөлкәтне ачыклау, исәпкә алу һәм муниципаль милеккә рәсмиләштерү тәртибе (алга таба – Тәртип) Россия Федерациясе Гражданлык кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Күчемсез милекне дәүләт теркәвенә алу турында» 2015 елның 13 июлендәге 218-ФЗ номерлы Федераль закон, «Хужасыз күчемсез әйберләрне исәпкә алу тәртибен билгеләү турында» Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенен 2023 елның 15 мартындагы П/0086 номерлы боерыгы нигезендә эшләнгән һәм Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Лельвиж авыл жирлегә территориясендә хужасыз күчемсез мөлкәтне ачыклау тәртибе, аны исәпкә алу һәм муниципаль милеккә рәсмиләштерү тәртибен билгели.

1.2. Әлеге Тәртип Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Лельвиж авыл жирлегә территориясендә урнашкан милекчесез яисә милекчәсе билгесез булган күчемсез мөлкәткә йә милекчәсе милек хокукыннан баш тарткан мөлкәткә кагыла.

1.3. Күчемсез мөлкәт объектларын хужасыз дип тану, хужасыз күчемсез мөлкәт объектларын исәпкә кую һәм муниципаль милеккә кабул итү өчен документлар рәсмиләштерүне Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Лельвиж авыл жирлегә Башкарма комитеты (алга таба – жирлек Башкарма комитеты) әлеге Тәртип һәм Россия Федерациясе Гражданлык кодексы, башка норматив хокукий актлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

1.4. Хужасыз күчемсез мөлкәт объектларын ачыклауның, ачыкланган хужасыз күчемсез мөлкәт объектларына муниципаль милек хокукын рәсмиләштерүнең төп максатлары һәм бурычлары булып түбәндәгеләр тора:

- файдаланылмый торган мөлкәтне ирекле гражданнар әйләнешенә кертү;
- мөлкәтне нормаль һәм имин техник эксплуатацияләүне тәмин итү;
- муниципаль мөлкәттән файдалануның нәтижәлелеген арттыру;
- Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Лельвиж авыл жирлегә территориясен төзекләндерү һәм тиешле торышы;
- «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясы нигезендә билгеләнгән жирле эһәмияттәге башка мәсьәләләрне хәл итү.

1.5. Әлеге Тәртип белән жайга салынмаган хужасыз күчемсез мөлкәтне муниципаль милеккә кабул итү мәсьәләләре Россия Федерациясенң гамәлдәге законнары белән жайга салына.

2. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Лельвиж авыл жирлегә территориясендә хужасыз күчемсез мөлкәтне ачыклау тәртибе, аны исәпкә алу һәм муниципаль милеккә рәсмиләштерү тәртибе

2.1. Хужасызлык билгеләре булган күчемсез мөлкәт турында мәгълүматлар түбәндәгечә килергә мөмкин:

- Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте башкарма органнарыннан;
- Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының жирле үзидарә органнарыннан, прокуратурадан;
- инвентаризация үткөрү нәтижәсендә;
- Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Лельвиж авыл жирлегенен инженерлык инфраструктурасы объектларында ремонт эшләре үткәргәндә;
- юридик һәм физик затларның гаризалары нигезендә;
- башка ысуллар белән.

2.2. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Лельвиж авыл жирлегә территориясендә хужасыз күчемсез мөлкәт объектларын ачыклау эшләрен оештыру Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Лельвиж авыл жирлегә башлыгы (алга таба - жирлек башлыгы) яисә жирлек башлыгы вәкаләт биргән зат тарафыннан хужасызлык билгеләре булган күчемсез мөлкәт турында кергән белешмәләр нигезендә гамәлгә ашырыла.

2.3. Ачыкланган хужасыз күчемсез мөлкәт объектларын исәпкә алу һәм муниципаль милеккә рәсмиләштерү жирлекнең Башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2.4. Хужасыз күчемсез мөлкәт объекты турында мәгълүмат алган көннән алып 10 эш көне эчендә жирлек башлыгы яисә жирлек башлыгы тарафыннан вәкаләт бирелгән зат, кергән мәгълүматны, 1 нче кушымтада каралган форма буенча хужасыз күчемсез мөлкәтне ачыклау буенча АКТ төзеп, объект урнашкан урынга барып тикшерә.

2.5. Хужасыз күчемсез мөлкәтне ачыклау акты төзелгәннән соң, жирлек Башкарма комитеты йә жирлек башлыгы тарафыннан вәкаләт бирелгән зат 10 эш көне эчендә хужасыз күчемсез мөлкәт объектлары турында мәгълүматны төгәлләштерү һәм тулыландыру эшен башкара, күчемсез мөлкәт объектының милекчәсе булмавын яисә аның милекчәсе билгесез булуын, яисә милекчәсе аңа милек хокукыннан баш тартуын раслый торган документлар жыйна.

Күчемсез мөлкәт объектының милекчәсе булмавын яисә аның милекчәсе билгесез булуын раслый торган документлар булып түбәндәгеләр тора:

- әлеге күчемсез мөлкәт объекты федераль мөлкәт, Россия Федерациясе субъекты

мөлкәте һәм муниципаль мөлкәт реестрларында исәпкә алынмаганлыгы турында Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының жирле үзидарә органнары тарафыннан бирелгән документлар;

- хокуklar Техник инвентаризация бюросы органнарында теркәлмәгән;

- күчемсез милеккә хокуklarны теркәүне гамәлгә ашыручы тиешле дәүләт органнары (оешмалары) тарафыннан бирелгән әлеге күчемсез мөлкәт объектларына хокуklarның алар тарафыннан теркәлмәвен раслый торган документлар;

- күчемсез мөлкәт объекты турында Күчемсез мөлкәткә хокуklarның һәм аның белән алыш-бирешләрнең бердәм дәүләт реестрыннан белешмәләр.

2.6. Милекченең күчемсез мөлкәткә хокуklarыннан баш тартуын раслый торган документ булып, милекченең күчемсез мөлкәт объектына милек хокукыннан баш тарту һәм әлеге мөлкәтне хужасыз буларак исәпкә куюга ризалыгы турында (милекче бу мөлкәткә милек хокукыннан баш тарткан очракта бирелә) нотариаль таныкланган гаризасы тора.

Милекче – юридик зат мөлкәткә милек хокукыннан баш тарткан очракта һәм милек хокукы теркәлмәгән очракта, жирлек башлыгы йә жирлек башлыгы тарафыннан вәкаләт бирелгән зат ведомствоара хезмәттәшлек юлы белән түбәндәге документларны сората яки ала:

- милек хокукыннан баш тарткан затның милек хокукы булуын раслый торган хокук билгели торган документларның күчермәләре;

- юридик затның гамәлгә кую документларының күчермәләре, юридик затны дәүләт теркәвенә алу турында таныклык, салым түләүченең идентификация номеры.

Милекче – физик зат мөлкәткә милек хокукыннан баш тарткан очракта һәм милек хокукы теркәлмәгән очракта, жирлек Башкарма комитеты йә жирлек башлыгы тарафыннан вәкаләт бирелгән зат ведомствоара хезмәттәшлек юлы белән түбәндәге документларны ала:

- милек хокукыннан баш тарткан затның милек хокукы булуын раслый торган хокук билгели торган документларның күчермәләре;

сората:

- физик затны юридик зат төземичә эшмәкәр буларак теркәү турында белешмәләр;

- гражданның шәхесен раслый торган документ күчермәсе.

2.7. Күчемсез мөлкәт объектының милекчесе турында мәгълүмат алынган очракта, тиешле объектны хужасыз буларак исәпкә кую өчен документлар жыю эше туктатыла, бу хакта хужасыз күчемсез мөлкәт турында белешмәләр биргән затка хәбәр ителә.

2.8. Әлеге Тәртипнең 2.5 пунктында күрсәтелгән очрактан тыш, хужасыз күчемсез мөлкәт объекты турындагы белешмәләргә тикшерү чаралары тәмамлангандан соң 10 эш көне эчендә жирлек Башкарма комитетының күчемсез мөлкәт объекттын хужасыз дип тану һәм аны Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Лельвиж авыл жирлегә территориясендә урнашкан күчемсез мөлкәтнең хужасыз объектлары реестрына (алга таба - Реестр) кертү турында карары чыгарыла.

2.9. Реестрны алып бару 2 нче кушымта белән расланган форма буенча жирлек Башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2.10. Күчемсез мөлкәт объектын хужасыз дип тану турында жирлек Башкарма комитеты карары кабул ителгән көннән алып 30 эш көненнән дә соңга калмыйча, жирлек Башкарма комитеты Техник инвентаризация органнарында кадастр һәм техник паспортлар һәм планнар эзерләүгә заказ бирә. Техник инвентаризация үткәрү һәм кадастр һәм техник паспортлар эзерләү эшләре жирле бюджет акчалары исәбеннән башкарыла.

2.11. Хужасызлык билгеләре булган мөлкәтне жимерү (югалту) куркынычын булдырмау, гражданнар гомеренә һәм сәламәтлегенә турыдан-туры куркыныч тудыра торган авария хәлләре килеп чыгу һәм алардан килгән зыяннарны бетерү максатларында (тормышны тәмин итү объектларын, инженерлык инфраструктурасын һәм төзекләндерү объектларын тиешле хәлдә тоту өлешендә) жирлек Башкарма комитеты элгә мөлкәтнең сакланышын элгә максатларга бүлеп бирелгән жирле бюджет акчалары исәбенә һәм чикләрендә тәмин итә.

Ачыкланган хужасыз жылылык чөлтөрлөрән карап тоту һәм аларга хөзмәт күрсәтү күрсәтелгән хужасыз мөлкәткә муниципаль милөк хокукы танылганчы, «Жылылык белән тәмин итү турында» 2010 елның 27 июлендәгә 190-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә гамәлгә ашырыла.

Кайнар су белән тәмин итүнең, салкын су белән тәмин итүнең һәм (яисә) су түтүнөн үзәкләштерелгән системаларының, шул исәптән, аларны эксплуатацияләү юлы белән су белән тәмин итү һәм (яисә) су чыгару тәмин ителә торган суүткөргөч һәм канализация чөлтөрлөрөнөң ачыкланган хужасыз объектларын, шул исәптән суүткөргөч һәм канализация чөлтөрлөрөн күрсәтелгән хужасыз мөлкәткә муниципаль милөк хокукы танылганчыга кадәр яисә Россия Федерациясә граждан законнары нигезендә мондый объектларны калдырган милөкчә аларны биләүгә, файдалануга һәм алар белән эш итүгә алганчыга кадәр карап тоту һәм аларга хөзмәт күрсәтү «Су белән тәмин итү һәм ташландык суларны агызу турында» 2011 елның 07 декабрендәгә 416-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә гамәлгә ашырыла.

2.12. Ачыкланган күчемсез мөлкәт объектын исәпкә кую Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хөзмәтенөң «Хужасыз күчемсез әйберләренә исәпкә алу тәртибен билгеләү турында» 2023 елның 15 мартындагы П/0086 номерлы боерыгы нигезендә жирлек Башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2.13. Хужасыз күчемсез мөлкәт объектын исәпкә куйган көннән соң бер ел узгач, жирлек Башкарма комитеты мондый объектка муниципаль милөк хокукын тану турындагы таләп белән судка мөрәжәгать итә.

Ачыкланган электр чөлтәрә хужалыгы объектларын һәм башка линия объектларын исәпкә кую «Электр энергетикасы турында» 2003 елның 26 мартындагы 35-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Жирлек башлыгы яки башлык вәкаләт биргән зат тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Линия объектларына карата хужасыз күчемсез әйбер исәпкә куелган көннән алып кыскартылган срок өч ай билгеләнгән, шул вакыт узгач, жирлек башлыгы йә жирлек башлыгы тарафыннан вәкаләт бирелгән зат муниципаль милөк хокукын тану турындагы таләп белән судка мөрәжәгать итә ала.

2.14. Хужасыз күчемсез мөлкәт объектларын муниципаль милөккә кабул итү 2.12

пунктында күрсәтелгән гаризаны карау нәтижеләре буенча чыгарылган законлы көченә кәргән суд карары нигезендә гамәлгә ашырыла.

2.15. Күчәмсез мөлкәткә хокукларны дәүләт теркәвенә алуны гамәлгә ашыручы органның муниципаль милек хокукын дәүләт теркәвенә алу чаралары муниципаль милек хокукын тану турындагы суд карары законлы көченә кәргән вакыттан алып 10 эш көне эчендә жирлек Башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2.16. Муниципаль милек хокукы теркәлгәннән соң, жирлек Башкарма комитеты 10 эш көне эчендә объектны Реестрдан төшерү һәм муниципаль мөлкәт реестрына кертү буенча чаралар үткәрә.

2.17. Муниципаль милек хокукы теркәлгәннән соң, Башкарма комитет әлеге күчәмсез милек объектлары астындагы жир кишәрлекләрен муниципаль милеккә рәсмиләштерү буенча чаралар үткәрә.

Хужасыз күчемсез мөлкәтне ачыклау,
исәпкә алу һәм муниципаль милеккә
рәсмиләштерү тәртибенә 1 нче
кушымта

**Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы _____ авыл җирлеге
территориясендә хужасыз күчемсез мөлкәтне ачыклау
АКТЫ**

«__» _____ ел . _____

Мин, _____

(ФИО һәм вазыйфасы күрсәтелә)

көргән гариза (мөрәҗәгать) нигезендә _____

(көрү номеры _____) хужасызлык билгеләре булган күчемсез милек объектн тикшереп
чыктым.

Мөлкәт исеме _____

Мөлкәтнең урнашу урыны _____

Мөлкәткә кыскача характеристика _____

Милекне хужасыз милеккә күртү билгеләре _____

Милекнең элеккеге хужасы _____

Милек кайчаннан бирле хужасыз _____

Хужасыз күчемсез мөлкәтне ачыклау,
исәпкә алу һәм муниципаль милеккә
рәсмиләштерү тәртибенә 2 нче
кушымта

**Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы _____ авыл жирлегө
территориясендә хужасыз күчемсез мөлкәт объектлары
РЕЕСТРЫ**

N т/б	Объектның исеме	Объектның урнашу урыны	Объектка кыскача характеристи ка	Объектны хужасыз дип тану турында администраци я карары номеры, датасы	Теркәү органында исәпкә кую датасы	Искәрмә
1	2	3	4	5	6	7